

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 65

ЛЮТИЙ • FEBRUAR 2013 • Nr.4 (2864)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

БЕНЕДИКТ ВЕЛИКИЙ

Таке враження, що Папа помер, а насправді він нас залишив. Це було дуже прикро усвідомити в ці перші дні після оголошення зречення від Престола. Був, може в декого є і з алишиться, жаль до нього, але є й розуміння, що мав на це право в умовах, коли фізична частина життя стала для нього надзвичай важкою ношею. Немає сумніву, що це було найвагомніше, і водночас найскладніше рішення в його житті.

ПРИЧИНИ

Незаперечним здається те, що це рішення (неначе грим з блакитного неба) матиме довготермінові наслідки. Це видно хоча б по темноті коментарів, а також по тому, як коментатори гукуються у здогадах, мовляв, що ж стало справжньою причиною такої ніким не з'ясованої поведінки Глави Церкви? Багатьом людям, навіть християнам, не хочеться вірити у слова Папи про «силу духа та тіла, які ослабли» і не дозволяють належним чином справлятися з обов'язками, хочеться натомість шукати «другого дна». Для кожного є ним атмосфера в Ватикані, де, за деякими пресовими повідомленнями, духовні отці поображались на себе мов діти в пісочниці; хтось інший подейкує про приховану хворобу Бенедикта XVI; а є й такі, які пишуть, що це елементарне зізнання у тому, що Папа не дає собі раду з багатьма проблема-

ми Церкви в сучасному складному світі, відтак, прийшов до висновку, що це з'явиться для когось молодшого.

Дали про себе чути завжди живі містики, які подейкують, що новий папа буде чорношкірим, а після нього... так, так, буде кінець світу. Насправді, треба слухати і вірити Папі, а він чітко пояснив причини свого рішення (поки пишу ці слова, він, Йосиф Рацингер, ще Папа).

РЕФОРМИ?

Що не викликає сумніву, це дух ферменту, який посилав Бенедикт XVI своїм абсолютною несподіваним для світу рішенням. Виглядає так, що тепер багато людей, включно з духовними особами, глибоко задумуються над ситуацією, в якій опинилася Церква, над світом, в якому їй доводиться існувати, врешті, над власним життям. Може й справді в це з'являється запровадженням крайніх

термінів для нових папів (пенсія після 80-го року життя)? А може Ватикан вирішить, що папа буде на престолі тільки певну кількість років (як президенти світських держав), а потім мусять звільнити місце? Тут звичайно спалахне з великою силою суперечка між прихильниками Івана Павла II, яким до вподоби було спостерігати, як на очах всього світу в'яне його життя аж до остаточної земної кончини та Бенедикта XVI, який пішов іншим шляхом.

В цьому, що він повісився всупереч неписаним канонам (папи покидають престіл після фізичної смерти) видно не тільки життєву втому Бенедикта XVI, але й відвагу бути новатором, адже не включено, що він хотів нам також сказати, що ніщо на землі не є вічним, все змінюється і Ватикан в цьому сенсі теж не виняток.

Рішення Папи можна легко віднести до себе, для прикладу,

чи я (без огляду на вік) справді добре виконую свої обов'язки? Можливо, мені треба призадуматися, чи моя поведінка відповідна для мого віку? Я певен, що чимало людей вже ставити собі такі чи подібні запитання.

Підсумовуючи можна сказати, що вже тільки по тих перших ластівках мабуть зрозуміло, що цей ніким не передбачений хід Папи матиме низку видимих і невидимих наслідків, через це я б назвав його Бенедиктом Великим.

ЗНОВУ ВІТАЄМО РАЦІНГЕРА

Бенедикт XVI незабаром знову стане Йосифом Рацингером, імовірно, до цього часу (28 лютого 2013 р.) вже буде придумано для нього офіційне звання (скоріш всього – «papa emeritus», себто «папа-емерит»). Жалко, що Бенедикт XVI не побуває в Україні, не поділиться з мешканцями української землі своєю м'якістю духа, незвичайною добротою та теплом, а все це з нього еманувало дуже сильно.

А ще треба напевно жаліти, що у конклаві, який наближається, не буде українського кардинала, оскільки нашому єдиному в даний момент, Пресвященному Кир Любомиру Гузару, до цього часу виповниться 80 років і він поповнить ряди пенсіонерів.

МІСТ

«Ми повинні б удивити мости», на цьому Бенедикт XVI любив постійно наголошувати. Куди він проклав свій останній місток (вчині Папи) – це покаже час. Будемо терпеливі і чекаймо.

Для «ХГ», Андрій Фецин

Довідка. Папа припинить свої функції 28 лютого о 20.00 за римським часом, тобто в момент, коли він звичайно завершує свій робочий день, перед особистою вечірньою молитвою та відпочинком: для нього це буде звичайний день папського розкладу.

ХГ

Микола Присяжнюк: Минулий рік став вкрай успішним для України в плані закріплення на зовнішніх ринках. Тож ми не тільки забезпечили продовольчу безпеку всередині держави, але й змогли закріпити статус надійного партнера. Про це свідчить той факт, що вітчизняні зернові почали активно купувати європейські країни, які ще 5 років тому сумнівалися в їхній якості. На другому місці за обсягом імпор-

«ЖИТНИЦЯ» ВІДРОДЖУЄТЬСЯ

Міністр аграрної політики і продовольства Микола Присяжнюк повідомив, що в 2012 році Євросоюз придбав 7,7 мільйона тонн зерна на суму 1,9 мільярда доларів, ставши найбільшим імпортером українського зерна. Зростає експорт до інших країн, таким чином, в умовах навіть так недосконалої демократії, Україна повертає собі давню тому завойоване звання «житниці Європи».

ту вітчизняного зерна знаходиться Єгипет, що купив у минулому році 5,5 мільйона тонн на 1,4 мільярда доларів.

На третьому – Саудівська Аравія, якою експортовано 1,9 мільйона тонн зерна на суму 509 млн. доларів.

Що стосується соняшникової олії, то Україна продовжує посідати перше місце в світі за обсягами її торгівлі. Частка нашої держави на світовому ринку становить 50%. Також Україна забезпечує майже 13% світового експорту кукурудзи, займаючи 4 місце. За обсягами експорту пшениці – 8 місце, ячменю – 4 місце.

Прес-служба Мінагрополітики, підготував Роман Амбрис

ЧОМУ ЛЮДИ МОЛЯТЬСЯ?

А чому птахи спів ають? А тому що спів є частиною їхнього життя. Так і молитва є частиною життя людини. Ось через що в усі часи і у всіх народів була і є молитва.

ЧОМУ Ж СТІЛЬКИ ЛЮДЕЙ НЕ МОЛЯТЬСЯ?

А чи ми то чно знаємо, що вони не моляться? Молитву пропонують лише як повторення строго визначених слів. А натомість поняття «молитва» посідає значно більший, глибший смисл. Якщо не всі уміють грати на скрипці, це зовсім не означає, що в таких людей відсутнє бажання слухати музику. Тому й розрізняють духовні письменники «молитву життя» і «молитву свідомості». Самим св оїм життям моляться ті, що добре поведуться. Хто так робить є на дорозі до спасіння.

ЩО ЦЕ МОЛИТВА?

Спробуймо точно визначити, що таке праця, що таке відпочинок, що таке думка. Ми живемо, переживаємо те, з чого складається наше життя, а вже потім можемо це описати і якось визначити. Ось так і християни описували молитву, давали їй означення. Означень тих багато, але в церковній традиції перевагу віддають трьом:

1. **благання у Бога якогось добра;**
2. **підношення думки до Бога;**
3. **розмова душі з Богом.**

ЯКЕ З ЦИХ ОЗНАЧЕНЬ ВІДПОВІДАЄ БІЛЬШ ЗА ВСЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКОМУ ДУХОВІ?

Всі вони є взаємозв'язані, але найбільш християнським є третє. Бо ж і язичники, коли вони в біді, зв ертаються до бога за допомогою, і філософи підносять думки до Бога. А нас Ісус Христос навчив молитву "Отче наш".

Наука розглядає світ як один великий, прекрасно влаштований механізм. Християни не відкидають того, але вони не вважають, що цей світ, ця природа володіє над життям і смертю людини. Світ для християнина – це лише добротн з будо-

с-на: Pete.J.Dunham

ЯК МИ МОЛИМОСЯ

ваний дїм, де з Батьком сїдають за спільний стїл. З Ним можна говорити, Його розуміти і бути зрозумілим.

Бо ж Господь Бог у раю покликав чоловіка і той відповів Богові. Ось у чому суть людського життя: без перестанку вести діалог з Богом і з людьми.

БУВАЮТЬ ХВИЛИНИ, КОЛИ ЛЮДИНА ВІДЧУВАЄ, ЩО ЇЙ ПРОСТО НЕОБХІДНО ПОМОЛИТИСЯ – А ПОТІМ ЗНОВУ ПРО ВСЕ ГЕТЬ ЧИСТО ЗАБУВАЄ. І ЩЕ: Є ЛЮДИ, ЯКІ ЛЮБЛЯТЬ МОЛИТИСЯ, А Є ТАКІ, ЩО ЇХ МАЙЖЕ СИЛОЮ ДО МОЛИТВИ ТРЕБА ЗАСТАВЛЯТИ. В ЧОМУ ТУТ СПРАВА?

Пригадайте Старий Завіт: євреї кликали до Бога лише тоді, коли терпіли нужду, або коли мова йшла про їхній маєток чи їхнє життя. Але коли

в них усе було добре, вважаючи, що вже ніколи їм нічого не буде потрібно, зовсім забували про Бога. Нужда і небезпека – це школа молитви. Старі, бували моряки, що пройшли через шторми і бурі говорили: «Хто не вміє молитися, той хай не йде в море...»

ЧИ ЦЕ ПРАВДА, ЩО НЕ МОЛИТЬСЯ ЛИШЕ ТОЙ, КОГО НЕ НАВЧИЛИ МОЛИТИСЯ?

Навіть німа людина може якось порозумітися з іншою людиною. А це означає, що знайти спільне слово з Богом з данний і той, хто не знає, що таке молитва. Полегшує справу те, що Господь читає думки людських сердець, а серце само прямує до Бога, коли навіть людина про це не знає.

ЯКЩО Ж МОЛИТВА Є ВРОДЖЕНОЮ

ВЛАСТИВІСТЮ ЛЮДИНИ, ЧОГО Ж ІЩЕ НАМ ВЧИТИСЯ ЯК МАЄМО МОЛИТИСЯ?

Чи всі вміють говорити? Щоб не залишитися німими, – а цього ніхто не хоче, – кожен з нас з самого дитинства вдовсконалює свою здібність говорити. Це ж великий дар! Людина наслідує тих, що її оточують, сама творить слова, ходить до школи, читає, слухає вчителів. Так училися молитися і ті святі, яких ми тепер вважаємо за зразок добрих молитвеників, бо вони були доскональними в розмові з Господом Богом.

ЧИ НЕ ОБРАЖАЄ ГОСПОДА БОГА ФАКТ, ЩО МИ ЗВЕРТАЄМОСЯ ДО НЬОГО ЛИШЕ ТОДИ, КОЛИ ЩОСЬ ПОТРЕБУЄМО?

Але ж і мама не гнівається на дитину, яка в неї щось просить. Це прояв і визнання залежності. Святе Єв ангеліє вчить нас повністю довірятися Небесному Отцеві: «Просить, і дасться вам... Тож коли ви, злі буди, вмієте давати дітям вашим добрі дари, оскільки більш Отець ваш, що на небі, дасть дари тим, які його просять.»

АЛЕ Ж НАШЕ СПІЛКУВАННЯ З БОГОМ НЕ МОЖЕ СКЛАДАТИСЯ З ОДИН ПРОХАНЬ. Є ІНШІ ВИДИ МОЛИТОВ?

Дитина, яка вміє просити, при цьому також вчиться бути вдячною. У Старому Завіті разом з молитовними проханнями бачимо багато подячних гімнів особливого характеру. У старовірській мові відсутнє слово «дякую». Древні семіти виявляли вдячність, прославляючи Того, хто їм зробив добро. Сьогодні ми сказали б так: «Дякую Тобі, Господи, що Ти пам'ятав про мене». Єврейський спосіб є: «Величить душа моя Господа... Славний Господь, Бог Ізраїля... Прославляйте Господа, всі народи...»

МИ ЗВИКЛИ ПОСТУПАТИ ТАК: СПОЧАТКУ ПРОСИМО, А ЯКЩО ОДЕРЖИМО, ТОДИ ЩОЙНО ПОДЯКУЄМО. СВЯТЕ ПИСЬМО, ОДНАК, ПОВТОРЮЄ ЗНОВУ І ЗНОВУ: СЛАВТЕ БОГА ПОСТІЙНО. ТОДИ, ЧИ ПОВИННІ МИ БЛАГОДАРИТИ БОГА ЩЕ ДО ТОГО, ЯК ЩОСЬ ОДЕРЖАЛИ?

В св. Письмі бачимо цікавий поступ. Є в тому якась логіка. До Господа Бога маємо приходити з повним довір'ям. Це довір'я зростає в міру того, як ми пригадуємо, скільки всього ми одержали від Бога в минулому. Ось тут, перш ніж попросити про щось, спочатку подякуймо за те, що вже маємо, чи за те, що вже зроблено. В юдеїв богослуження починалося словами: «Згадай про нас, Господи!», і тоді перечислюва-

лися великі дари і діяння Божі. Це запозичили і християни. Тому головне наше богослуження називається «Євхаристія», що з грецького перекладу означає «благодарність». Це подячна жертва Господу Богу, яку заради нас звершив Ісус Христос. І як згадаємо про все це, опісля можемо говорити Богові, що лежить у нас на серці сьогодні.

ДО ДОБРОГО ПРИЯТЕЛЯ ВИ ХОДИТЕ НЕ ТІЛЬКИ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ЩОСЬ ПОПРОСИТИ ЧИ ПОДЯКУВАТИ; У БЕСІДІ ВИ СЛУХАЄТЕ ТОГО, ХТО БІЛЬШ ЗНАЮЧИЙ. ЧИ БЕСІДА З ГОСПОДОМ БОГОМ НЕ Є ПОДІБНОЮ ДО ТОГО?

Якраз про це і говорить друге окреслення молитви: підношення думки до Бога. Воно запозичене з грецької філософії, та в християнстві ж, однак, воно посіло глибший сенс. Мова йде не тільки про те, що людина роздумує про Бога, але про це, що вона дійсно всюди може чути голос Бога: у Святому Письмі, у природі, у власних думках, у літургії. Типовим проявом цього способу молитви є духовні читання, духовні роздуми, розважання.

ЯК ПЕРЕКОНАТИ ТОГО, ХТО НЕ ХОЧЕ МОЛИТИСЯ, ЩОБ ВІН ПРОБУВАВ, ПОЧАВ?

Не вартує відразу починати з молитви. Краще з аохочувати його до того, щоб завжди, де може, робив добро, працював для родини, дбав про бідних. Одного дня він зрозуміє, що на все його не вис тачить, що «без Божого благословення даремне всяке людське починання».

Тома Шпідлік, Рим, 1995 р. Переклад Марії Говгері.

Кардинал ТОМА Ш ПІДЛІК народився у 1919 р. в Мор авії, довершив свої філософські та богословські студії в різних європейських університетах. З 1954 року викладав богослов'я духовності східної патристики в Папській Східному Інституті та Григоріанському Університеті. Понад 38 років о. Шпідлік був духовним керівником Папської колегії св. Яна Непомуча в Римі. В часі Великого Посту 1995 року проповідував духовні вправи для Святого Отця. Помер 2010 року. Вічна Йому пам'ять!

З Катехизму УГКЦ**МОЛИТВА ХРИСТІЯНИНА**

Зріла молитва християнина має два виміри: літургійний і особистий. Ця молитва покликана звершувати невинне богочитання. Ісус Христос навчає «молитись завжди й не падати духом», а святий апостол Павло закликає безнастанно молитися. Життя християнина, починаючи від святого таїнства Хрещення, коли людина «занурена» (дослівне значення слова «хрещення») в життя Пресвятої Тройці, миропомазана Святим Духом і з'єднана з Христом у святому Причасті, стає часом молитви хвали, благодарення і прослави Творця, перетворюється у молитовний стан, тобто постійну готовність серця. Цей стан людина має плекати безнастанно: «Невинно молитися той, хто поєднує молитву з працею і навпаки. Тільки так можемо сповнити заповідь щодо невинної молитви». Святий Василій Великий у своїх правилах поєднав працю з семиразовою літургійною молитвою, щоб таким чином уся доба була і посвячена Господеві. (стор. 207)

НІМЕЦЬ, ЯКИЙ НАБЛИЖАЄ СХІД ІЗ ЗАХОДОМ

(РОЗМОВА З ПРОФЕСОРОМ ДОКТОРОМ
МІХАЕЛЕМ КУНЦЛЕРОМ, ЕКЗАРХІЙНИМ РАДНИКОМ
АПОСТОЛЬСЬКОЇ ЕКЗАРХІЇ УГКЦ В НІМЕЧЧИНІ)

❖ Як Ви знайшли дорогу у до греко-католицької Церкви?

Міхаель Кунцлер: Це був складний шлях. Я навчався на 4-х університетах: в Трієрі, в Саарбрюкені, в Мюнхені та в Тюбінгені. 1972 року в Трієрі я слухав лекцію про історію російської та грецької Церкви. Для мене це було щось цілком незнане, і я слухав з великою зацікавленістю. Потім в рамках навчання я здійснив подорож до Близького Сходу і ознайомився з візантійською Церквою. Згодом я поїхав до Мюнхену і там – без сумніву це було Боже Провидіння – познайомився з єпископом Платоном (Корниляком) і був в нього щонеділі на Літургії в церкві св. Хреста.

Після отримання диплому, я подався до університету в Саарбрюкені і вивчав церковно-слов'янську мову, також російську і півроку у при університеті українську мову. 1978 року я написав свою першу докторську працю, а 1987 другу на східноцерковну тему: «Богослов'є Таїнств грецьких православних богословів Григорія Палами та Симеона Солунського».

1980 року я отримав ієрейське свячення. Тоді Владика Корниляк запропонував мені співпрацю з УГКЦ. У вересні 1980 року я відправив свою другу приміційну Літургію у візантійському обряді в українській катедрі в Мюнхені. Так отже воно розвивалося і заангажування ставало все більшим.

❖ Ви належите до Екзархії Раді, також задіяні в кількох комісіях єпископської конференції,

в міжнародних комісіях, як би Ви оцінили актуальну ситуацію Церкви в Німеччині?

Міхаель Кунцлер: Ми знаходимося на початку 3-го тисячоліття. В Німеччині маємо проблеми з екуменізмом, який в основному не виходить за рамки католицько-протестантських відносин. До вирішення багатьох з тих проблем, які маємо всередині Католицької Церкви, – з перспективи бачення їх християнським сходом – треба було б поіншому підійти. Чи це полегшило б їх вирішення – це інше питання.

Моїм старанням, як професора богослов'я, є привнести в богословські дискусії бачення Церкви, Таїнств, Літургії, Спасіння, Помилування людини з перспективи християнського сходу. Я вважаю, для Католицької Церкви в Німеччині це матиме стійкий, позитивний ефект. Особливо це випливає з того факту, що папа Бенедикт XVI завдяки отцю Когуту, з яким приятелював ще з часу богословських студій, дуже багато навчився від східного християнства і не мало з того, що написав Рацінгер, можна зрозуміти лише з перспективи східнохристиянського бачення.

❖ Католицька Церква в Німеччині також має ці дві легені: Східну і Західну Церкву, якими вона дихає. Яке значення в цьому контексті має Східна Церква, яку роль в она тут відіграє?

Міхаель Кунцлер: Є одна проблема спільна для всіх Східних Церков: вони занадто прив'язані до власної національності. Латинська Цер-

ква, хоча й має так би мовити типово німецький, французький, італійський відділи, проте вірні усвідомлюють себе в першу чергу католиками, а вже потім німцями, французами, італійцями. І моїм старанням є до цієї в елітній вселенсько-церковній ідентичності привнести східно-церковні елементи. Однією з дій в цьому напрямку стало опрацювання перекладу св. Літургій.

❖ На прохання Апостольського Екзарха Владика Петра (Крика) Ви очолили літургійну комісію, яка працювала над перекладом літургійних текстів...

Міхаель Кунцлер: ...Не тільки з огляду на те, що багато наших українців, для яких рідною мовою стала німецька, очікують на можливість відвідувати св. Літургію, яка відправлятиметься власне німецькою, але й тому, що до католицької ідентичності в Німеччині мусить належати також українське насліддя Греко-Католицької Церкви, не в останню чергу якраз через служіння св. Літургії в рідній німецькій мові. В мене є бажання, щоб завдяки св. Літургії, яка буде служитися німецькою мовою, також ті люди, які за походженням не є українцями, знайшли дорогу до Греко-Католицької Церкви в Німеччині.

Католицька Церква може пишати тим, що мала св. Йосафата Полоцького, який був українцем і таким чином привніс спадщину візантійського християнства в Католицьку Церкву й посприяв подоланню розколу.

Розмовляв о. Іван Мачужак

КОРОТКО

ДРАМА ХРИСТІЯН НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Понад 500 християнських дівчат були викрадені в Єгипті з моменту революції в січні 2011 року. Дівчат викрадають радикальні ісламісти щоб повернути їх в іслам і проти волі видати заміж за мусульман.

Більшість випадків було зафіксовано неурядовою християнською організацією «Асоціація жертв викрадень і насильницьких зникнень» (AVAED), яка стверджує, що за всім цим стоять салафітські шейхи у змові з міністерством внутрішніх справ.

Засновник AVAED Ебрам Луї сказав: "У кожній єгипетській провінції є салафітська організація, яка займається викраданням християнських дівчат. У них скрізь є будинки, де вони утримують дівчат. Коли ми інформуємо поліцію, де тримають викрадених дівчат, поліція повідомляє про це салафітів, і ті перевозять їх в інший будинок, в результаті ми втрачаємо всі їх сліди". Саїд Файєз адвокат AVAED сказав, що вік викрадених дівчат стає молодшим, як правило, це підлітки 13-14 років.

"Світ ісламу все більш радикально бореться із світовою владою, яку визначає поняттям "Захід". А він, в свою чергу, ототожнюється з християнством, тому труднощі збільшуються", – зазначає ісламолог, о. Самір Халіл Самір, Ті. За його даними кількість християн на Близькому Сході невинно зменшується. На початку минулого століття вони становили 20% мешканців цього регіону. На даний час вважається, що тепер їх стало на половину менше. В Єрусалимі і Назареті визнавці Христа становлять 2% мешканців. Найбільше християн в цьому регіоні живе в Лівані, де становлять 1/3 суспільства.

"Чим більше християн покидають цей край, тим більшою меншиною вони стають, тим більше під загрозу падають певні принципи, такі як права людини, – розповів єгипетський єзуїт. – З цього приводу ми часто чуємо від мусульман, інтелектуалів, політиків і людей культури: "Просимо вас, не виїжджайте! Залишіться. Ми жили разом впродовж століть". Такі слова я чую часто."

На основі повідомлень Радіо Ватикан та CREDO (АФ)

ОСВЯЧЕННЯ СОБОРУ В КИЄВІ

Патріарший собор Воскресіння Христового у Києві освятить 18 серпня 2013 року. Рішення в цій справі прийняв Постійний Синод Єпископів УГКЦ.

Як пояснив Блаженніший Святослав (Шевчук), Глава УГКЦ, освячення собору ще не означає завершення його будівництва. Нині завершений лише екстер'єр. «Щоб можна було освятити собор, відповідно до приписів Церкви, потрібно спорудити в ньому нерухомий жертвник, – пояснює Глава УГКЦ. – Тому освячення храму полягає, передусім, в освяченні жертвника, престолу». (Прес-служба УГКЦ)

СУД ВИЗНАВ ВОЇНІВ УПА БОРЦЯМИ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Вищий адміністративний суд підтвердив рішення судів нижчих інстанцій, якими визнано законним указ президента Віктора Ющенка про визнання членів ОУН і воїнів УПА учасниками боротьби за незалежність України. Рішення суду є остаточним і оскарженню не підлягає.

28 січня 2010 року Ющенко визнав бійців УПА і підпільників ОУН учасниками боротьби за незалежність України, видавши відповідний указ. Наталія Вітренко оскаржила цей документ у квітні 2010 року.

Крім активістів ОУН і воїнів УПА, борцями за українську незалежність було також визнано членів формувань Української Центральної Ради, Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки (гетьманату Павла Скоропадського), Української Військової Організації, Організації Народної Оборони «Карпатська Січ» та Української Головної Визвольної Ради. (Українська Правда)

50-ЛІТТЯ II ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ

Чи існує потреба в III Ватиканському Соборі? Хто б це міг знати?

Коли конклав обрав кардинала Анджело Ронкаллі наступником Папи

Пія XII, багато спостерігачів вважали, що його понтифікат буде, так би мовити, «перехідним», адже новообраний Папа мав вже 76 років. Через декілька місяців Єпископ Риму Іван XXIII розпочав пропонувати ідеї та робити конкретні кроки для скликання собору, який перемінив Церкву.

Багато хто в Римській Курії вважав, що ідея собору є недоречною. В Церкві поширювалося переконання про те, що після того, як 1870 року I Ватиканський Собор проголосив папську непомильність, Римський Архиєрей міг сам вирішувати будь-які питання.

Папа Іван XXIII, який мислив зовсім по-іншому, зумів подолати спротив. Але звідки у нього взялося тверде переконання в необхідності розпочати таку масштабну подію, як вселенський собор? Він сам сказав: «Щодо моєї скромної особи, то я не люблю покликатися на якісь особливі натхнення. Я задовольняюся вірною доктриною, яка вчить, що все походить від Бога. Саме таке натхнення я бачив в ідеї собору». Саме так! Це Той, Який провадить Свою Церкву до «повноти істини», тобто Святий Дух, надихнув Папу Ронкаллі скликати собор, який став одним з поворотних моментів у двотисячолітній історії Церкви, як казав блаженний Іван Павло II.

З бігом часу соборові доки не втратили своєї актуальності. Навпаки, вони завжди потребують здійснення. Але, передовсім, слід наново відкрити Духа, який на дихнув та провадив Собором. Теперішній Святий Отець звернув увагу на те, що вже під час засідань, а потім, крок-за-кроком, у наступному періоді, на перший план почав виходити так званий «дух Собору», який, так насправді, є «анти-духом». Протягом наших коротких роздумів будемо старатись розрізнити справжній дух Собору від того анти-духу, який проявлявся вже тоді, та й досі існує.

За матеріалами: radiovaticana.org

УКРАЇНА хроніка протистояння РОСІЯ

Як сказано, є шляхетні росяни, що для них не існує факт російського імперіалізму. Нездібність бачити цей факт є характерною рисою російської історіографії. Історики, які визнають цей факт, – просто винятки.

Тон задав патріарх нової історичної науки в Росії Микола Карамзін. У вступі до «Історії государства Російського» ви читаєте: «Погляньмо на простори унікальної держави: думка ціпеніє; ніколи Рим у своїй величчю не міг рівнятися з нею, пануючи від Тибру до Кавказу, від Ельби до пісків африканських. Чи не дивно, як з емілі, розділені вічними перешкодами природи, незміреними пустелями і непрохідними лісами, холодними і гарячими кліматами – Астрахань і Лапландія, Сибір і Бессарабія – могли дати одну державу з Москвою? А чи не менше чудова мішанина її мешканців, багато – племінних, різновидих і так віддалених один від одного ступенем освіти? Подібно, як Америка, Росія має свої диких. Подібно іншим країнам Європи, має плоди довготривалого суспільного життя. Не треба бути русским: треба тільки подумати, щоб із цікавістю читати перекази народу, який відвагою і хоробрістю здобув панування над дев'ятою частиною світу, відкрив країни, нікому до того часу не відомі, і просвітив їх Божественною вірою – без насильства, без злодійства, що їх вживали ревнителі християнства в Європі та в Америці, а єдино кращим прикладом».

Чи не бачите в цьому релігійної апотеози Російської імперії і разом з тим імперіалізму? Це культове трактування імперіалізму підносить його на рівень месіанізму, оповитого містикою, незбагненою для людини сторонньою. І саме таке трактування ви знов і знов прочитаєте в багатьох поважних авторів.

Від Карамзіна до наших днів подибуєте таких голосів дуже багато. Ніна Верховенська у книжці англійською мовою «Вічна Росія» (вийшла в Нью-Йорку 1944 р.) пише: «Героєм цієї книги є Росія,

не советська, ані царська, ... вічна Росія, що існувала впродовж віків... Ця героїчна Росія мала багато в оргоів... Спочатку це були орди азійських кочовиків, а в Європі – Австрія, Швеція, Франція, Англія, Німеччина». І далі: «... на відміну від європейських народів Росія ніколи не бажала війни... ніколи не вживала війни як засобу для поширення свого впливу поза межами своєї території. Вона з авжди тільки терпіла від війни».

На порозі XVIII ст торіччя, як писав генерал, «із з аповітів нашого історичного минулого» визначився для Росії ряд воєнних завдань. Це були між іншим: 1) на північному заході продовжувати працю царів Івана III та Івана IV і забрати від Шведії балтійське узбережжя; 2) на заході – продовжити боротьбу царя Олексія Михайловича і повернути від Польщі Білорусію і Малоросію; 3) на півдні – йдучи шляхами, що їх визнавали князі

1724, війна з Персією 1725-1733, війна з Польщею 1733-34, похід на Рейн 1735, війна з Туреччиною 1735-39, війна зі Швецією 1741-1748, похід кн. Репніна на Рейн 1748, війна з Прусією 1756-1762, війна з Польщею 1769-1772, війна з Туреччиною 1769-1774, війна з Туреччиною 1787-1791, війна зі Швецією 1788-1790, війна з Польщею 1792, війна з Польщею 1794, війна з Персією 1796, війна з Францією 1798-1799. До цього

У XIX ст торіччя Росія вела п'ятнадцять зовнішніх і три внутрішні війни. Зовнішні війни забрали понад 67 років, на мир припадає 32 роки і 9 місяців. Були дві оборонні війни, що тривали два роки і один місяць. Воєнні дії на теренах своєї держави провадилися три роки і один місяць, решта – 121 воєнна кампанія розігралися поза кордонами.

За 200 років Росія, що на початку XVIII сторіччя мала 12 мільйонів населення, перетворилася в імперію, яка 1900 р. нараховувала 132 мільйони людности, і займала одну шосту суші на планеті. Розширення території Росії відбулося на всіх її сухопутних кордонах.

Такі результати 200-літньої боротьби зі сусідами, результати для Росії. Що стосується сусідів, котрі з Росією ворогували, то значна їх частина взагалі перестали існувати як окремі державні одиниці. Інші стали «нашими васалами»; врешті треті – Швеція і Туреччина – перетворилися на держави другорядні. А проте, питання к ордонів і сьогодні ставиться на перше місце – зауважує генерал. І треба вияснити: чи відповідають теперішні кордони насущним інтересам Росії, а якщо ні, то чому? Можливо, що ми, досягнувши за два сторіччя задовільних кордонів, – поставили декого з наших сусідів у таке становище, що вони вважатимуть своїм завданням у XX сторіччі відірвати від Росії придбані нею землі. Отож небезпека війн у майбутньому неминуча. Тепер у межах Росії, на її окраїнах, живе понад 40 мільйонів різних народів (українців царський генерал зраховував до російського народу). Отже, «конечно є вірити і того досягнути, щоб усі ті народи з кожним новим роком XX сторіччя все тісніше зближувалися з корінним населенням Росії, засвоюючи свідомість, що сильна Росія, – для них така сама дорога батьківщина, як і для корінного російського племені». (А. Морской)

Михайло Демкович-Добрянський

А ось що каже особа, в даному питанні авторитетніша, царський міністр військових справ (А. Морской. Военная мощь России. – Петроград, 1915).

Генерал Олексій Куропаткин, пізніше головнокомандуючий у війні Росії з Японією, передав 1900 р. цареві меморандум про стан армії та її потреби. Між іншим, він показує, що царська імперія завдячує армії. Тому дає багато військово-історичних фактів і статистичних даних. Генерал вираховував, що впродовж XVIII і XIX сторіччя Росія мала 128 воєнних років і 72 роки миру. З цих 128 років війни 5 років припадає на оборонні війни, все інше – війни завойовницькі.

Святослав і Олег, просунути кордони до Чорного моря, розладнати Туреччину й підготувати ґрунт для дальших ударів; 4) на південному сході – вести далі заходи Федора Івановича і Бориса Годунова, перетворити Каспійське море на море внутрішнє і твердою ногою стати на хребті Кавказу; 5) в Азії – поширити кордони в двох напрямках: в бік Середньої Азії і в бік Східного океану, щоб для Сибіру відкрити вихід до моря.

Заради здійснення цих завдань Росія XVIII ст торіччя провадила 19 війн; Північна війна 1700-1721, Прутський похід 1711, випава на Хіву 1717, Низовий похід 1722-

треба додати внутрішні війни: придушення повстань Астраханського 1705-1706, Башкирського 1707-1709, Булавінського 1707-1708, Пугачовського 1773-1774.

Із 19-ти війн і походів, з офензивною метою ведено 17, тільки дві з метою оборони. Іншими словами, обороні присвячено два роки і п'ять місяців, наступові – 66 років і один місяць. На російській території війна тривала три з половиною роки, а 65 років війни «ми переносили боротьбу на терени супротивника». За весь цей час російська зброя потерпіла тільки дві поразки: під Нарвою 1700, над Прутом 1711.

Не всіх великих людей почитають однаково. Одних почитають самі історики, других почитають лікарі, третих самі поети; а мало є таких великих людей, котрим поклоняється цілий нарід. У нас, українців, Тараса Шевченка почитає весь нарід, почитає тому, оскільки бачить в ньому не лише великого поета, але й народного мученика, апостола правди й гетьмана, одним словом: найбільшого сина, якого Україна на світ видала.

БАТЬКО ВІДРОДЖЕННЯ
(До 199 річниці народження та 152 роковин смерти Кобзаря)

Спочиваєш ти, наш батьку,
Тихо в домовині,
Та збудила твоя пісня
Думки на Україні.

Леся Українка

Народився Тарас Шевченко не в палаті і не в панській родині побачив він світ Бо-

жий, але в хлопській хаті, де голод терпіли і панщину проклинали. Перші роки Т а-

расового життя були досить щасливі. Жив так, як кожда хлопча дитина. В літі бігав

по дворі, бавився з другими дітьми, купався в потоці, що плив недалеко хати, а в зимі сидів за піччю або пустував по хаті.

Та не до вго тривало те його щастя. На 9 році життя померла його добра мати, а батько, лишившись з шістьма дітьми, му сів другий раз оженився. До хати прийшла мачуха і привела свої діти від першого чоловіка. Аж тепер доперва настало

пекло в родині. Діти-зведенята все сварилися та билися, а через них приходило до сварки й межі с тарими. Найгірше виходив на тім ма лий Тарас, що був досить непосидю чий і часто потовкав мачушиного сина Степана. За се зненавиділа його мачуха.

Коли Тарас мав 11 літ, помер і батько, а, розділючи перед смертю свій маєток, сказав: «Тарасові з мого маєтку не даю нічого, бо з нього буде або щось дуже добре, або велике ледащо, тож мій маєток йому не придається».

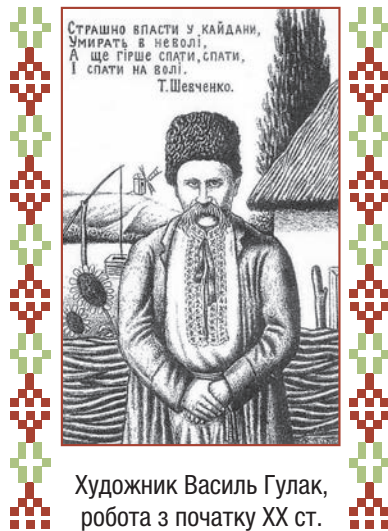
Мачуха хотіла позбутися з хати Тараса і віддала його на науку до дяка. Опісля став Тарас громадським пастухом овець, таки в своїм селі; потім служив наймитом, відтак пішов до маляра, бо таки конче бажав навчитися малювати, а нарешті поміщик (дідич) забрав хлопчину до двора за панського льокайчика.

Зі своїм дідичем виїхав Тарас до Варшави, там дідич віддав Шевченка вчитися на кімнатного маляра; а коли відтак дідич перенісся з Варшави до Петербурга, то Шевченко вчився чотири роки у правдивого маляра, Ширяєва. Там, у Петербурзі, пізнався Шевченко зі своїми земляками, а через них познакомився з визначними росіянами, професорами академії та славними поетами. Всі любили Шевченка і жалували його, що він,

хоч такий з дібний, не може ходити до шкіл. Ті світлі люди придумали, як би то викупити Тараса з кріпацтва, а, щоби відтак він міг ходити до вищих шкіл. І ось який спосіб придумали. **Славний російський маляр Брюлов намалював дуже гарний портрет російського поета Жуковського і пустив той портрет на льотерію, а заробивши тим способом 2,500 рублів, викупив за ці гроші Шевченка від дідича Енгельгардта. Сталось се 4 травня 1838. р., як Шевченко мав 24 роки.**

ВОЛЯ-НЕВОЛЯ

Тепер настало для Тараса нове життя. Його прийняли до ака демії малярства і він по чав пильно вчитися. Та пробудилася в серці Шевченка любов до свого закріпаченого, поневоленого народу і він в сі ті народні кривди, всі терпіння списав віршами і видав особною книжечкою, під назвою «Кобзар». Та не в тім лихо. Поїхав до Києва. Тут запізнався з іншими світлими українцями, Миколою Костомаровим, Паньком Кулішем, і вони заснували в Києві таємне товариство Кирило-Методієвське Братство, котре мало на цілі з апобігти тяжкій хлопській нужді. Тимчасом російський уряд дізнався про се товариство; всіх його членів арештували. Видали присуд і Шевченко на ціле життя мав йти в солдати, а в

Художник Василь Гулак, робота з початку ХХ ст.

додатку заборонили йому писати й малювати.

Завдяки протекції зі сторони впливових росіян Шевченко по 10 літах неволі і каторги вернув на Україну, але вже зі зламаним здоров'ям. Перебувши рік на Україні, вернув до Петербурга і тут заскочила його смерть, 10 березня 1861 р. Оттак прожив, а радше перемучився великий український поет 47 літ. Його похоронено в Петербурзі, але місяць пізніше привезли Шевченкове тіло на Україну і похоронили на високій горі близько містечка Канева над Дніпром. Над тілом поета висипано високу могилу і закопано великий спіжевий хрест.

Отсе коротка життєпис того, котрому не віднини дає честь вся соборна Україна.

БАТЬКО НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ

Правдива і виключно його

заслуга лежить у тім, що він уживаючи рідного слова в своїх поезіях, нашу мову, котрою тоді пани і Москалі погорджували, виніс перед світ і показав усім її красу та здібність статися мовою культурною. **Тому-то Тарас Шевченко є батьком нашого національного відродження, бо в тих часах, коли він дався чути своїми поезіями на рідній мові, ми були наче мертві. Нашу мову уважали за вмираюче наріччя, за мову свинопасів, не спосібну до книжок, і намагалися доказати, що не слід приймати в літературу якусь нову мову, коли можна писати російською.**

От в чім заслуга Шевченка!

НАРОДНИЙ МУЧЕНИК

Шевченко не лише знав українську мову, не лише любив мужика, не лише відчував народне горе, але він упінувся за народним правом. Шевченко на власній шкірі переболів усі хлопські злидні, вмів сказати про них, і з се потерпів десять літ каторги.

А прецінь Шевченко міг собі зробити панське життя, міг добути собі слави й ордену носити, якби був, так як другі, вірикся свого і писав російською мовою. Коли ж він того не зробив, коли він в олів каторгу і переслідування ніж зрадити свій нарід, то зовсім справедливо належить йому почесне ім'я: народного мученика – і таким величає

його весь український нарід.

НАРОДНИЙ ПРОРОК

Пророки свій нарід перестерігали перед нещастям, в найтяжчих хвилях додавали йому отухи, накликували нарід до праці, передказували будучність. Шевченко робив те саме для свого народу. Картав гріхи та промахи предків і сучасників, з авзивав до одностайної боротьби за волю України, слабодухів покріпляв, малюючи у своїх історичних поемах геройські діла і подвиги козацькі і запевнював, що як не будемо чужими підніжками й рабами, як не підемо на службу чужим, як не будемо собі шукати інших богів, то «встане Україна, світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти».

Оце в коротких словах зібрані причини, чому Тарас Шевченко заслугоє в українському народі на пам'ять і вічну честь, і чому ми днесь поминаємо його. Найкраще однак звеличимо пам'ять сього великого, незабутнього Генія, мученика і народного пророка тим, як підемо за його покликом і прикладом.

Із вступного слова

о. М. Кінаша під час концерту в честь Т. Шевченка у Філадельфії року 1918. Подано за «Всупні слова і принагідні мови світського змісту», о. М. Кінаш, Елізабет, 1928 р.

ОКОМ ДИПЛОМАТА: УКРАЇНЦІ В ШВЕЦІЇ ТА НІМЕЧЧИНІ

(РОЗМОВА З ПОСЛОМ УКРАЇНИ В ШВЕЦІЇ, РАНІШЕ ГЕНЕРАЛЬНИМ КОНСУЛОМ В МЮНХЕНІ)

✦ Знайомий сказав мені, що в Німеччині кожного року приблизно 3 тис. українців отримують право на проживання. Чи в Швеції також спостерігається такий масовий наплив наших людей з України?

Валерій Степанов: Ні, в Швеції такого не спостерігається. Насамперед, масштаб цих двох держав різний. У Німеччині, якщо я не помилюся, постійно проживають понад 100 тисяч українців і вихідців з України. Названу вами цифру мені важко прокоментувати. Можу лише сказати, що близько 700 осіб із тих 100 тисяч щорічно клопочуть і отримують згоду на вихід з українського громадянства. Адже, передумовою набуття німецького громадянства є відмова від попереднього.

У Швеції ситуація відрізняється кількісно. За даними консульського обліку, сьогодні в країні постійно проживають трохи більше тисяч громадян України, ще близько двох тисяч – тимчасово. Шведська статистика обраховує 5274

мешканців країни, що мають українське коріння, з яких майже 70 відсотків – жінки.

Шведське законодавство щодо громадянства більш ліберальне і не вимагає відмови від попереднього громадянства. Вони дивляться так: якщо ти живеш у країні певний час, платиш податки, не порушуєш закону, то можеш претендувати на отримання шведського громадянства і зберігаєш – у нашому випадку – українське громадянство. Проблема одна у тому, що українське законодавство не визнає подвійного громадянства. Проте, з іншого боку, механізму, аби заставити людину мати лише одне, немає. Такі реалії.

✦ Чому більшість наших людей вибирає саме Німеччину?

Валерій Степанов: Гадаю, що це пов'язано з історією, адже з Німеччиною ми завжди мали дуже жваві стосунки, існувала трудова і політична міграція. Не останнім фактором було і те, що Німеччина

просто ближче до України. Цікаво зауважити, що першим українським політичним мігрантом до Швеції був гетьман Пилип Орлик. До речі, у кунсткамері муніципальної бібліотеки шведського міста Лінчепинг зберігається булава, яка спершу належала гетьману Івану Мазепі, а згодом була успадкована Орликом.

✦ Українці в Швеції організовані, діяльні, вам там їх добре видно з рівня посольства?

Валерій Степанов: В українській громаді в Швеції діють вісім громадських організацій. Найстаршою, яка існує з осені 1947 року, є Українська Громада Швеції. Вона була заснована українцями, які внаслідок Другої світової війни опинилися поза межами батьківщини і знайшли притулок у нейтральній Швеції. Довгий час ця громада жила своїм, досить активним і цікавим життям, зберігаючи українську культуру, мову та традиції. Після падіння «залізної завіси» кількість українців у Швеції почала

збільшуватися за рахунок жінок, що брали шлюб зі шведськими чоловіками. Заробітчани почали приїжджати десь із початку 2000-их років. За моїми спостереженнями, здебільшого вони зайняті на малокваліфікованих роботах, та й платять їм час то густо, через наявність багатьох посередників, к опійки. Тим людям приходиться дуже складно, особливо тим, хто потрапляє у північні області Швеції з незвичним для нас кліматом. Дається взнаки і ментальна різниця. На мій погляд, шведи більш холодні і прагматичні, аніж німці.

✦ Українці в Швеції якось трохи проявляють себе на тлі всього суспільства країни?

Валерій Степанов: За час моєї роботи в Швеції я познайомився з багатьма нашими співвітчизниками, відкрив для себе чимало надзвичайно цікавих людей. Посольство намагається всіляко підтримувати потреби та ініціативи, що виходять від громади. Наразі ми разом працюємо над тим, щоб під-

готувати для шведського суспільного телебачення декілька українських програм. Це буде експеримент, подивимося, що з нього вийде.

Українці в Швеції мають духовну опору – свою Церкву. Значною подією в житті вірян став минулорічний душпастирський візит Апостольського Екзарха для українців католиків візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії Владика Петра.

Я не можу сказати, що українців у Швеції не видно, треба однак розуміти, що оті три чи п'ять тисяч людей дуже сильно порозкидані по усій країні, найбільші громади сконцентровані у столичному регіоні, в Гетеборгу та Мальме.

Для «ХГ» підготував Роман Крик

ЦЕРКВА ДОВІРЯЄ МОЛОДІ

Сучасні молодіжні культури не слід відчитувати згідно з усталеними парадигмами, які часто вже подолані чи не є відповідними. Про це Папа Бенедикт XVI говорив під час зустрічі з учасниками Папської Ради в справах культури.

«Брак впевненості та крихкість, які характеризують багато молодих людей, нерідко

видштовхують їх на збіччя життя, вчиняючи їх майже непомітними та відсутніми

в історичних та культурних процесах суспільства.» Папа підкреслив, що це дедалі частіше веде до залежності від наркотиків, різних відхилень та насильства. Цей культурний клімат відбивається також на сфері почуттів і відчуттів, що проявляється у таких, на перший погляд, взаємовиключних явищах, як винесення на загальний огляд особистого та інтимного життя та, одночасно, індивідуалістична замкненість у своїх потребах та інтересах.

Однак, Святіший Отець зауважив, що не бракує «рішуче позитивних явищ». Відважні та великодушні пориви численних волонтерів, щирий та глибокий досвід віри й свідчення з боку багатьох молодих людей, зусилля на шляху побудови суспільства, яке шануватиме гідність

та свободу кожного. Ось чому, за словами Бенедикта XVI, не вистачить розглядати молодіжні культурні явища виключно у світлі усталених схем, аналізувати їх ме тодами та культурними категоріями, які вже застаріли. «Врешті-решт, – сказав він, – с тоїмо перед надзвичайно складною, але захоплюючою дійсністю, яку слід намагатися зрозуміти в глибині та з любов'ю, з великим духом розуміння, стоїмо перед дійсністю, в якій треба зуміти уважно збагнути провідні напрямки».

Наприклад, молодь багатьох країн т.зв. «третього світу» своїми культурами та потребами ставить виклик перед суспільством глобалізованого споживацтва, перед культурою усталених привілеїв, доступних лише для невеликої кількості людей західного світу.

«Усвідомлюючи різні проблематичні ситуації, які стосуються також сфери віри та приналежності до Церкви, бажано оновити нашу віру в молодь, ще раз с твердити, що Церква дивитися на їхні ситуації, на їхні культури, як на важливу та неминучу точку опори у своїй душпастирській праці», сказав Бенедикт XVI і продовжив: **«Церква довіряє молоді, покладає надію на неї та на її енергійність, потребує її та її життєрадісності, щоб з оновленим запалом вести далі місію, доручену їй Христом.** Широ бажано, щоб також і для молодих поколінь Рік Віри став нагодою для віднайдення та зміцнення дружби з Христом, щоб черпати з неї радість і ентузіазм для глибокої переміни культур та суспільств».

За матеріалами: radiovaticana.org

[Українці в Німеччині]

ДОБРОЧИННИЙ ВЕРТЕП У ЛЯЙПЦІГУ

Різдвяне свято в Україні увібрало в себе все краще з календарних обрядів нашого народу, коріння яких – у свід авнині. Воно знаменує собою народження нового життя, оновлення людської душі. Без коляди і вертепу годі собі уявити українське Різдво.

Українці християнської громади церкви Юрія Переможця у Ляйпцігу плекають та підтримують традиції та звичаї нашого народу. Тому, відразу після веселого дитячого празника Святого Миколая, почалася підготовка до традиційного Різдвяного вертепу. Використовуючи досвід минулих років та збагатившись новими ідеями, суттєво змінивши репертуар колядок та тексти дійових осіб, розширивши склад учасників, виготовивши деякі нові костюми, учасники різдвяної програми з нетерпінням чекали дня вистави.

У нашому добро чинному вертепі приймали участь діти і дорослі. Церква Юрія Переможця у Ляйпцігу об'єднала у своїй спільноті вихідців з багатьох регіонів України, які прагнуть своїми молитвами та добрими справами зробити світ таким, яким хоче бачити його Небесний Отець, далеко від рідного дому с тараються бути носіями української культури та обрядовості.

Різдвяний час – це також час жертвності, благодійництва та меценатства. Тому найкращим подарунком для новонародженого Ісуса будуть наші щирі помисли і турбота про ближнього. Особливо незахищеною

частиною українського суспільства є діти з особливими потребами. Ми вже інформували читачів «ХГ», що доля зблизила громаду церкви Юрія Переможця з благодійним фондом взаємодопомоги та захисту дітей з аутизмом «КОНТАКТ» у Львові.

Цей центр займається діагностикою, терапією та реабілітацією дітей хворих на недугу аутизм. «В Україні, на жаль, відсутні спеціальні урядові програми підтримки та фінансування подібних організацій, тому кожна пожертва відразу використовується за призначенням», ділилася своїми турботами засновник і голова фонду, п. Галина Кирчів-Грицай. Минулорічними коштами, зібраними під час вертепного дійства у Ляйпцігу, працівники благодійної організації частково підтримали проведення у червні 2012 християнського реабілітаційного табору для родин дітей і молоді з аутизмом. Табір відбувся у рекреаційно-відпочинковому центрі УГКЦ в Брюховичах б. Львова. Хворі на аутизм діти разом з батьками та спеціальними брали участь у спільних богослужіннях, проводились групові та індивідуальні заняття, консультації з фахівцями.

20 січня після недільної Божественної літургії, яку відправив отець Богдан Лука, задзвонили дзвіночки, заграли сопілки, закрутилася зірка і до церкви зайшла вервичка колядників, співаючи: «Радуйся! Ой радуйся, земле, Син Божий народився!» А далі пастушки розповіли про події чарівної Різдвяної ночі. Вони надали місце притулку у своїй ясині Святій родині і зложили, як перші, свої дари новонародженому Христу.

А далі і поважні царі, і українська вишивальниця, і незламний борець за волю України Запорізький козак – всі слідували Вифліємській зорі, щоб вклонитися Цареві усього світу. І завжди, як добрий порадник і провісник поряд з ними був ангел, з роллю якого так чудово впоралась найменша учасниця вертепу, 4-річна Даринка Кулай. Не затьмарила святкового настрою поява жорстокого Іро-

да. Його душу забрали до пекла страшна смерть та чорт, бо «ніщо безкарно не пройде, і ніщо не зникає». А як гарно віншували наші колядники і присутніх у церкві, і свої родини, і всю Україну! Скільки чудових колядок, які славили народження Ісуса Христа прозвучало у цього річного вертепі, це і: «Ой у полі, полі», «У надії Божа Мати», «Во Вифліємі нині новина», «В Вифліємі радість стала», «Бог предвічний», «Ти Йордане приготися», «В зеленім ліску, по жовтім піску», «Нова радість стала».

Знову заграли сопілки, закрутилася зірка, співачки, що театралізоване дійство підходить до кінця. Ос танне Йорданське віншування і громада вертепників під бурні оплески глядачів, співаючи колядку «Бо в же нам с я об'явила дивна новина» покинула приміщення церкви.

І вертепники, які вкла-

ли стільки наснаги і любові у підготовку різдвяної вистави, і жертводавці в цей день відкрили свої серця, як гостинні ясла для чужої біди, проблеми інших зробили своїми проблемами. **Коляду у розмірі 400 євро, зібрану під час вертепу на цілі рідного народу, буде передано благодійному фонду «КОНТАКТ» у Львові. Для тих читачів «ХГ», кого схвилювали проблеми дітей хворих на недугу аутизм, подаємо контактну електронну адресу: contact@autism-contact.org.ua.**

Тож нехай щоденним дорожком для нас з авжди буде Вифліємська зірка. І ми, йдучи дорогою Христа, дякуватимемо Всевишньому Господу за його милість та опіку над нами, над нашим народом:

**Пошли ж нам долю,
Верни нам волю.
Додай снаги, сили та світла.
Щастя дай, Боже, народу,
І многая, многая літа!
Для «ХГ», Оксана Макогон**

ДЕ НАШ ПАТРІАРХАТ?

Вмикаю телевизор і бачу заголовки неначе з фільму жанру фантастика: «Хмара метеоритів упала на центральну Росію! Паніка в Челябінську!» Хтось написав в інтернеті: «Жалко, що не на Кремль! Може б так помолитися в цій справі?» Написав росіянин, не наш, з азначу. Що можна сказати? Вирішити проблему «путінізму» шляхом метеоритного бомбардування з доручення Всевишнього, це напевно було б надто просто. Треба ж людя працювати в цьому напрямку. В цьому сенсі Бог росіянам посприятиме дає нові можливості, проте переважна більшість людей досі живе в «імперських координатах» не маючи сили (чи потреби) вичавити з себе раба. А втім, «бамбійожка» на Уралі зайвий раз показала, наскільки ми крихітні, незахисні і нескромні. Звідки воно прилетіло? З космосу. Хтось знав про це? Ні! Прилетіло й упало... Ось все наше знання.

ПАПА

Прощаємось з Бенедиктом XVI. Приемне в цьому тільки одне – це не останнє прощання з цією гарною людиною. Він має закритися в монастирі, закритися від світу, від нас. Буде молитися, мабуть писати. Так приватно, йому поставити тільки один закид, він такий самий, як й у випадку з Іваном Павлом II: ДЕ НАШ ПАТРІАРХАТ? Парадоксально, але відчуваю, що тепер, після тих всіх потрясінь у Ватикані, досягнення цієї мети наблизилося.

ЯНУКОВИЧ

Інтернет жартує з нашого президента: «коли Янукович довідався, що Папа добровільно відмовився від престолу – упав в обморок!» Звісно, добровільно відмовитися від влади, це для членів «свічника» щось з-поза сфери розуміння.

Президент України заявив, що наша стратегічна мета цього року, це заключити договір про асоціацію з Євросоюзом. За офіційним графіком це могло б статися до осені, а якщо не станеться, до питання буде відкладено на невизначений час. Себто, або цього року, або, може й ніколи. Чимало оглядачів в Києві не вірять у щирість намірів Януковича.

На їхню думку, це така гра: коли Янукович хоче полякати Захід, каже, що треба нам наближуватися до Митного Союзу, тобто до Росії, а коли хоче полякати Кремль, то ді розповідає, що нам тільки Європа світить і нічого більше. Тобто стан розкарячки нашої влади продовжується.

Нещирість намірів Януковича та команди проявляє себе зокрема у тому, що вони почали новий сузовий процес проти Ю. Тимошенко саме тоді, коли треба було пройти останній раунд переговорів з ЄС щодо асоціації та зони вільної торгівлі. Там, в Брюсселі, твердо вважають, що наша влада переслідує Ю. Тимошенко з політичних при-

Камо грядеши, Україно?

чин, тому започаткувати нову хвилю судочинства проти неї напередодні такої важливої події не може на Заході розцінюватися інакше, як явне небажання Києва іти на зближення з західними структурами. Хочу відразу сказати, що у випадку, якщо Янукович профукає все це – прощення йому не буде, адже для нас це справа історичного значення (місток проклали ще «помаранчеві революціонери»).

КРЕМЛЬ

Москалі, звісно, до нудоти про своє: прагнуть нас мати знову в кишені. Садисти-мазохісти! Пропонують не тільки Митний Союз, але далять он вже кілька тижнів

більш конкретно: вимагають 7 мільярдів доларів за газ, якого Україна минулого року не взяла. Тобто Кремль іде як вал кількома напрямками: політичним шантажем, економічним тиском тощо. І коли ж вони зрозуміють, що ми для них завеликі, щоб ковтнути!? А мали б, як мінімум, зрозуміти відразу після війни, коли диявольські сталіністи констатували, що володіють надто слабкою транспортною інфраструктурою, щоб в сіх українців вивезти в Сибір.

КЛИЧКО

Віталій Кличко гарно показав себе в парламенті, вміло організувавши акцію блокування роботи законодавчого органу до часу, поки Партія Регіонів не погодиться, щоб депутати голосували особисто, а не, як дотепер, передаючи свої картки (для голосування) «кнопкодавкам». Раніше Блоку Юлії Тимошенко якось не вдавалося ефективно організувати подібні акції («регіонали», як правило, грубою силою їх виштовхували і справу закривали), а тут такий успіх. Був вже момент, коли провладні сили заговорили про компроміс, проте потім полізли назад.

Партії Регіонів, ясна річ, це не на руку, оскільки в неї фактично немає більшості у Верховній Раді. Запровадження такого правила означало б «воєнну» мобілізацію в рядах «регіоналів» перед кожним голосуванням, а це складно робити тривалий час.

Для «ХГ», Г.Кобильницький

С-на з сайту партії "УДАР"

[Українці в Німеччині]

СЛАВНОЇ РУСИ СИНІ СВЯТКУВАЛИ МАЛАНКУ

Колись бувало у Мюнхені, що о. Ігор Мизь організував поїздки до Праги. Там українська громада щороку організувала новорічні Маланки. У гарних пражських домах культури, при добрій музиці, люди зустрічали Новий Рік за старим календарем. Це було щось надзвичайне. І ми мюнхенці пару разів їхали туди. В автобусі було весело, на забаві ще веселіше, додому ми поверталися щасливі і наповнені радістю і гумором. Якось дуже легко було на душі після забави у Празі.

Цього року одна парафіанка приступила до мене, щоби я організувала поїздки на Маланку до Братислави. Через те, що я народилася і виросла у Словаччині, взялася за справу. Організувати щось таке показалося не так легко. Люди зголошуються, потім не можуть їхати, число зацікавлених постійно міняється. Я з арезерувала квитки на забаву, замовила готель, невеликий бусик. Із Мюнхе-

ну нас зібралося 9 осіб: Люба, Душан, Аня, Галя, Валя, Леся, Іван, Орест і Крістіан.

Дорога до Братислави – 5 годин. У бусу було весело і він привіз нас прямо до готелю. Там трохи відпочили і пішли оглядати вечірнє місто. Оглянули стару частину від Михальської брами до оперного театру. По дорозі багато магазинів і ресторанів. На дворі було холодно і ми захотіли погрітися. Недалеко

оперного театру знайшли гарну кнайпу. Там гаморно і шумно, багато молоди людей. Повечеряли, поспілкувалися, посміялися, випили – хто вина, хто пиво чи в оди. Приємно і весело. Були раді, що втекли від щоденних клопотів і на мить забули про працю.

У суботу вранці, після сні-

данку, ми знову пішли гуляти Братиславою. Хто куди. Одні до магазинів, інші одили по місті. По обіді ми в сіввернулися до готелю, щоби готуватися до Маланки.

Субота 26 січня 2013 року

Забаву почалася о 19-ій. Гості переважно з Братислави, але також приїхали з інших

міст Словаччини. При вступі до залу чекають гостей організатори забави: доктор Михайло Штеньо з жінкою. Фотограф віднімає гостей. Частують келишком горілки, бажають гарного вечора. Гості займають місця. Завсілися за круглі столи, по вісім людей. Столи накриті довгими білими обрусами, горять свічки, стоять пляшки з вином, в одою, соками. Починається забава. Організатори вітають прибулих, всім бажають добрих розваг. Люди піднімаються і разом, могутньо співають наше стародавнє русинське Многая Літа. Мелодія за серце тисне і жене сльози з очей.

Після відкриття Маланки була вечеря. Далі почала танцювати фольклорна група Рутенія з Братислави.

▼ Продовження на 8 стор.

[Переглядаючи архів]

ХГ

ВІЙНА ЗАКІНЧИЛАСЯ – УКРАЇНЦІ ДАЛІ СВАРЯТЬСЯ

Рабство в СРСР мало переважно фізичний характер, проте не бракувало також духовних рабів, які жили з «катом» на стіні.

грами від президента Трумана. Теж англійський король Юрій VI вислав привітальну телеграму, в якій з'явив, що «основний камінь під індійську республіку в межах комонвелту положено добре і певно.»

Ця вістка переконливо контрастує з Україною, яка досі не дочекалася «привітання» з Москви, а навіть навпаки, ця робить, що тільки може, щоб повернути собі владу над Дніпром. Тимчасом – продовжував «ХГ», в СРСР 11 мільйонів рабів...

«Американський професійний союз індустріальних робітників обвинуватив у своїй заяві Советський уряд, що він держить понад 11 мільйонів осіб у таборах невольничої праці. Цих нещасних людей примушують працювати аж до їх повного виснаження та смерті.»

В 1950 році українці у вільному світі все ще оговтувались від воєнного лихоліття, будували підвалини для нового життя. Отець П. Чавс у статті «Міркування над проблемою розсіяних скитальців» наводить уривки листів в яких українці пишуть про свої найважливіші проблеми.

«Я стою в постійному зв'язку з великим числом кол. своїх парохіян, які зараз порозкидвані по далеких просторах Америки, Канади й Австралії. Студії їх листів доповідають мені до дуже цікавих стверджень: дослівно ні один із них не захоплюється матеріальним добробутом країни свого нового поселення, зате кожний із них шукає якогось духового корму. Що їх цікавить і болить?»

Пише один інженер зі східної України, що живе тепер у Бразилії: «Є т ут

наші організації та, на жаль, не проявляють ніякої діяльності. Подайте мені адресу якоїсь української газети, яка хотіла б мені вислати своєї числа летунською поштою...»

Робітник з Австралії жаліється, чому календарі досі не зрівняні, бо він на саме Різдво буде мусити працювати. Чому наші газети так мало цікавляться скитальцями... Інший запитує, як то зробити, щоб його дитина б ула охрищена в греко-католицькому обряді. На місці, – а то чніше у віддалі 30 миль є тільки священик англійської Церкви...

Робітниця з Канади жалується на братні сварні та не знає, до якої організації вступити... А один інтелегент, з того ж краю, пише дослівно: «Жию спокійно, та з кожним днем нові розчарування. Я думаю, що тут притихне распря між нашими, а тимчасом вона щойно починається... Мене це так іритує, що я навіть нікуди не ходжу й не належу до ніяких товариств чи організацій. Чи правильно роблю, не знаю. Що ви зробили б на моєму місці?»

Трьох земляків в Америці захоплюються катедрою та архієрейським Богослуженням у Філадельфії. Тішаться, що попали в Америку, чи пак в околицю, де є свій єпископ та своя Церква... Група земляків в Утіці біля Нью-Йорку мріє про греко-католицьку церкву, бо на місці є тільки православна.

Наш кол. полонений в Англії має дівчину в Німеччині і хоче женитися з нею. Що ж йому робити? Чужинки не хоче брати, а до своєї не може переїхати. «Чи можна взяти церковний шлюб на віддалі?»

(Підготував АФ)

Нижче один з прикладів того, як у далеких післявоєнних роках в західному світі прокидалася думка про те, що у Східній Європі не буде спокою без самостійної України. В лютому 1950 року «ХГ» наводив з цього приводу цитату з американського щоденника «Рочестер Таймс-Юніон». Американська газета зокрем а тоді писала.

«Не знаємо коли комуністична диктатура у Східній Європі з авалиться – але коли такий розвал прийде, то Злучені Держави мусять вистерігати ся помилок, поповнених по I світовій війні як і глупоти нацистської Німеччини в II світовій війні.

Ні царат, ні тітоїзм не є розв'язкою для Сходу Європи. Між тим, якщо Східня Європа визволиться, то це доконають самі поневолені народи, і майбутні держави на цих землях мусять опиратися на бажання цих народів. Великороси століттями, як за царів так і за большевиків, деспотично панували над українцями, білорусинами, поляками, балтійськими народами, фінами, грузинами й многими іншими.

Визволення цих країн мусить зосередитися довкола України. Москва може виселити балтійські країни й опанувати їх на час. Але хоч мільйони українців загинули в часі штучних, організованих Москвою голодів у 1921-22 і 1932-33 рр., а сотні тисяч українців упали жертвами чисток, так все ще остало яких 40 мільйонів українців,

що не перестають боротися за волю.

Незалежна Україна, фланкована незалежною Польщею, Білоруссю, Литвою, Латвією, Естонією і Фінляндією на півночі й незалежним Кавказом, Грузією, Вірменією, Азербайджаном і Козакією на півдні, зломилася вікову тиранію великоросів. Так поставлена справа не лише принесла б свободу цим народам, але й звільнила б світ від головної загрози миру.»

Як писалося – так і сталося, проте... тільки 1991 р. Цікаво, яку це незалежну державу автор статті вбачав у назві «Козакія»? Чи не про Кубань йшлося?

Далі «ХГ» повідомляв про появу нової держави на карті світу.

«Дня 27 січня 1950 р. відбулося в Нью-Делі величаве проголошення незалежності Індійської Республіки. Святочна церемонія відбулася в престольній залі прегарної палати, що довший час була резиденцією британських віцекоролів. Акту проголошення незалежності довершив генеральний губернатор Індії. Після записання президента Індійської Республіки стягнено з палати стяг генерального губернатора, та під звуки національного індійського гімну вивішено стяг президента Індійської Республіки з емблемою трьох індійських левів.

З приводу проголошення незалежності Індії, уряди різних держав прислали свої привітання. Між першими телеграфічними привітаннями були теле-

грам, щоби передати людяне тепло успадковане від предків. Коли музиканти відпочивали, то гостей забавляли молоді хлопці, це група ЛЮБОКА зі Старої Любовні. Вони мали на собі вишиті сорочки і зупинилися майже біля кожного столу, всі гуртом співали українські, русинські і шарішські пісні.

О шостій годині ранку у готелі Сафрон да лілунала музика і співи. Не спохватилися коли пройшла ніч. Гості

запрезентували себе дуже культурно, на високому рівні. Всі мали на собі в ечірню гардеробу. Жінки гарне, довге вечірне плаття, цікаві зачіски, чоловіки всі у костюмах. Дуже святково!

Вже стало традицією, що на русинській забаві вибирається особистість року. В даному випадку за ціложиттєвий особистий вклад для русинської культури, за її поширення, за розвиток русинського народу був нагородже-

ний Михайло Штеньо. Нагороду вручав Laslo Nagy, уповноважений від Уряду Словацької Республіки з питань національних меншин, від імені Об'єднання Інтелегенції Русинів Словащини ґратулювали Володимир Лихвар, Ян Ліпінський та Михайло Миценко.

Людей на Маланці забавляв також симпатичний член словацької філармонії, соліст на тромбон, мґр. Михайло Яшко, а русинські пісні співала 13-річна солістка Андрейка

Соколякова із села Камійонка. Вона співає з 6-ти років і уже двічі брала участь у змаганнях «Соловейко Словащини». Під час вечора заповідала молодода учасниця Театру Олександра Духновича у Пряшеві, Славка Шмайдова.

Організаторам хочемо подякувати і ми: за щире прийняття і за почуття радості, які нам подарували наші побратими у Братиславі.

Для «ХГ», Люба Владика

СЛАВНОЇ РУСІ СИНІ СВАТКУВАЛИ МАЛАНКУ

▼ **Продовження. Початок на 7 стор.** Групу творять молоді студенти, які тимчасово студіюють у головному місті Словащини. Це свідомі русини, які поважають своє і люблять дарувати людям радість. Як це можна зробити простіше, якщо не через гарну пісню і танець? Вони танцюють, співають пісень, музиканти грають, публіка тішиться і аплодує.

До танцю грав гурт КАРІН із Ладомирової. Їхали понад 500

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібні скорочує і мовно виправляє надіслані статті. Газета виходить двічі на місяць.

Verantwortliche: Redaktionskollegium
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на конто: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5

▲ (Зверніть увагу – банківський рахунок змінено!)